EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Retsudvalget

LIBE_OJ

PROGRAM

Fælles offentlig høring

LIBE og JURI

om

Europæisk civilretligt samarbejde
- Underholdspligt
- Skilsmisse og separation

tirsdag 11. september 2007

kl. 10.00-12.30 og
kl. 15.00-18.30

Paul-Henri Spaak-Bygningen (PHS) - Mødeværelse 5B001

Bruxelles

DEL I

UNDERHOLDSPLIGT

INDLEDNING

Den Europæiske Union mangler i øjeblikket et fælles, harmoniseret system for anerkendelse og håndhævelse af underholdsafgørelser. Allerede i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere krævede man, at der blev udarbejdet særlige fælles procedureregler for at forenkle og fremskynde løsningen af grænseoverskridende tvister i sager om underholdspligt, og der blev opfordret til at fjerne de mellemliggende foranstaltninger, der er nødvendige for anerkendelse og håndhævelse i én medlemsstat af en dom afsagt i en anden medlemsstat. Desuden kræves det i programmet med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område af 30. november 2000[1] bl.a., at afskaffe eksekvatorproceduren i sager vedrørende underholdspligt. Dette programs relevans blev bekræftet af Det Europæiske Råd i november 2004 med "Haagerprogrammet" og fulgt op af den fælles handlingsplan, som omsætter Haagerprogrammet til konkrete foranstaltninger, og som nævner "underholdspligt" som ét af emnerne. Derfor fremlagde Kommissionen den 15. december 2005 et forslag til en forordning om kompetence, gældende lov, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og om samarbejde vedrørende underholdspligt[2].

Det primære mål med forslaget er at fjerne alle de hindringer, der vanskeliggør inddrivelse af underholdsbidrag fra en borger bosat i en anden medlemsstat. Forordningen har til formål at sikre hurtig og (oftest) omkostningsfri inddrivelse af underholdsbidrag. Med gennemførelsen af det indre marked er personers bevægelighed på tværs af grænserne øget væsentligt – og med dem de problemer, der er tilbøjelige til at omgive partnere til migranter navnlig i de nye medlemsstater, hvis borgere benytter sig så meget som muligt af den frie bevægelighed. Derudover skal det tages i betragtning, at skilsmisse og separation er stigende over hele Unionen.

I forbindelse med udarbejdelsen af Europa-Parlamentets holdning vedrørende forslaget til forordning overvåges arbejdet i Haagerkonferencen om International Privatret nøje, og dens bestemmelser bør være konsekvente og i overensstemmelse med EU-teksten. Ordførerne ønsker imidlertid at understrege, at EU efter deres mening samtidig har brug for sin egen forordning om dette spørgsmål. I lyset af omfanget af problemerne med inddrivelse af underholdsbidrag og tendensen til, at problemet vokser, er det klart, at EU har brug for en mekanisme, der kan håndtere disse problemer i EU på en passende og effektiv måde.

Forslaget opfylder et reelt behov i det moderne samfund, nemlig at forbedre underholdskreditorers stilling, idet disse primært er børn. Det stigende antal par, der bliver separeret, kombineret med en øget mobilitet i EU betyder uvægerligt flere og flere grænseoverskridende tvister vedrørende underholdskrav. Mere effektiv inddrivelse af underholdskrav vil dermed forbedre leve- og uddannelsesstandarden for mange børn.

1 EFT C 12 af 15.1.2001.
2 KOM(2005)0649.

Forslaget vil gøre det nemmere for underholdskreditoren at anlægge sag vedrørende sit krav ved en kompetent domstol. Når afgørelsen er truffet, vil der blive truffet foranstaltninger til at sikre, at den automatisk anerkendes i alle medlemsstater uden yderligere formaliteter. Det, der gør den store forskel, er at underholdskreditoren nu kan hente hjælp i den nye forordning til at påberåbe sig sine rettigheder.

10.00 - 10.25
ÅBNINGSMØDE

- **Jean-Marie CAVADA**, Formand for Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (5 min.)

- **Genowefa GRABOWSKA,** ordfører om underholdspligt (10 min.)

- Diana WALLIS, rådgivende ordfører om underholdspligt (10 min.)

10.25 - 11.35
MØDE I

DEN AKTUELLE SITUATION

Dette første møde har til formål at præsentere den aktuelle situation for underholdspligt fra et juridisk synspunkt. Følgende spørgsmål vil bl.a. blive taget op: Hvad er formålet med forslaget til forordning om underholdspligt, og hvad er de vigtigste bestemmelser? Hvordan forholder forslaget til forordning sig til Haagerkonferencen, hvilke paralleller findes der, og hvad er forskellene?

Retsgrundlag

Redegørelse ved **Karen VANDEKERCKHOVE**, repræsentant for Kommissionen, om ***de vigtigste elementer i forslaget*** (10 min.)

Redegørelse ved **Paulo GUIERRA**, formand for Rådets udvalg for civilretlige spørgsmål (underholdspligt), om ***den aktuelle situation i Rådet og fremtidige planer*** (10 min.)

Redegørelse ved **Joaquin BAYO DELGADO**, assisterende tilsynsførende, Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, om ***beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med udveksling af oplysninger om underholdspligt*** (10 min.)

Redegørelse ved **Professor William DUNCAN** fra Haagerkonferencen om International Privatret om ***udviklingen inden for rammerne af Haagerkonferencen*** (10 min.)

Redegørelse ved **Professor Stefania BARIATTI**, Milano Universitet, om ***forholdet mellem forslaget om underholdspligt og arbejdet inden for rammerne af Haagerkonferencen om***

International Privatret (10 min)

Drøftelse (20 min.)

11.35 - 12.30
MØDE II

DEN PRAKTISKE SITUATION

Møde II vil fokusere på den praktiske situation vedrørende underholdspligt. Underholdskrav honoreres desværre ikke i mange tilfælde. Folk, der er forpligtet til at betale underholdsbidrag, gør nogle gange alt for at undgå det. På den anden side lever kreditorerne ofte i meget fattige kår og har ikke penge til at overleve. Disse problemer er endnu vanskeligere at løse, når skyldneren bor i udlandet.

Redegørelse ved **Beate MIRSKA**, repræsentant fra en polsk ngo for underholdskrav om ***praktiske problemer i forbindelse med underholdspligt*** (10 min.)

Redegørelse ved **Anna SZUL-SZUWALA,** advokat, der repræsenterer personer med ***problemer med inddrivelse af underholdsbidrag*** (10 min.)

Redegørelse ved **Andrea WOELKE,** repræsentant fra advokatsamfundet i England og Wales, seniormedlem af Resolution, London (10 min.)

Drøftelse (25 min.)

12.30 - 15.00 Frokostpause

DEL II

SKILSMISSE OG SEPARATION

INDLEDNING

Den øgede mobilitet for borgerne i Den Europæiske Union har resulteret i et stigende antal "internationale" ægteskaber, hvor ægtefællerne er forskellige nationaliteter, bor i forskellige medlemsstater eller bor i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere. Hvis et "internationalt" par beslutter sig for at blive skilt, er der mange love, de kan påberåbe sig.

Hidtil har et "internationalt" par, der ønsker at blive skilt, været underlagt værnetingsbestemmelserne i forordning (EF) nr. 2201/2003 (kendt som "Bruxelles II(a)"), i henhold til hvilke ægtefællerne kan vælge mellem flere forskellige værnetingskriterier. Når

skilsmissesagen er anlagt ved domstolene i en medlemsstat, fastlægges den gældende lov af de nationale lovvalgsregler. Disse nationale regler har vist sig at være meget forskellige.

For at undgå retlig usikkerhed og uforudsigelighed samt "kapløb til retten" udarbejdede Europa-Kommissionen et forslag om afhjælpning af disse mangler, bl.a. ved at indføre muligheden for parterne for i fællesskab at vælge den domstol og den lov, der skulle anvendes.

Muligheden for at vælge domstol og lov ville naturligvis give større effektivitet og fordele for de ægtefæller, der kan blive enige. Det kunne imidlertid give negative konsekvenser, især for "sårbare parter". Dette seminar undersøger, hvordan man sikrer, at begge parter er fuldt ud bekendte med konsekvenserne af deres valg af domstol og gældende lov.

Endvidere bør der rettes opmærksomhed mod situationer, hvor parterne ikke kan blive enige. I denne forbindelse fokuserer seminaret på kriterier for valg af gældende ret i tilfælde af uenighed.

"Bruxelles II(a)" giver mulighed for præsumptiv anerkendelse af enhver dom afsagt i en medlemsstat. Der findes imidlertid adskillige grunde til ikke at anerkende en dom i denne forordning. En af disse grunde, som også findes i det nye forslag, er klausulen om grundlæggende retsprincipper. Seminaret omhandler denne klausuls rolle i skilsmisse- og separationssager.

15.00 - 15.20
ÅBNINGSMØDE

- Evelyne GEBHARDT, ordfører om skilsmisse og separation (10 min.)

- Carlo CASINI, rådgivende ordfører om skilsmisse og separation (10 min.)

15.20 - 15.55
MØDE III

DEN AKTUELLE SITUATION

Dette møde fokuserer på manglerne i den aktuelle situation i ægteskabsspørgsmål og mulige løsninger i forslaget.

Dette møde omhandler de specifikke problemer, navnlig situationer, hvor parterne ikke kan nå til enighed. Princippet i forslaget er at sikre, at der er tæt forbindelse mellem begge parter og værneting og gældende lov. Mødet har til formål at drøfte, hvordan denne forbindelse sikres, samtidig med at man bevarer den nødvendige fleksibilitet og adgang til domstolene. Bør kriterierne være alternative eller hierarkiske? Hvis de er hierarkiske, hvad skal rækkefølgen da være?

I lyset af forskellene i de forskellige retssystemer samt de forskellige traditioner indeholder forslaget en klausul om grundlæggende retsprincipper. Dette møde undersøger denne klausuls rolle inden for rammerne af den progressive etablering af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Redegørelse ved **Oliver TELL,** repræsentant for Kommissionen, om de vigtigste elementer i forslaget (10 min.)

Redegørelse ved **Helena BOLIEIRO**, formand for Rådets udvalg for civilretlige spørgsmål (Rom III), om den aktuelle situation i Rådet og fremtidige planer (10 min.)

Redegørelse ved **Professor Bruno NASCIMBENE**, Milano Universitet, om kriterierne for lovvalg og værneting (10 min.)

Redegørelse ved **Professor Stefania BARIATTI**, Milano Universitet, om en komparativ analyse af de to forslag til underholdspligt samt skilsmisse og separation (10 min.)

Drøftelse (30 min.)

16.30 - 17.30
MØDE IV

PRAKTISK ANVENDELSE

Forslaget giver parterne en begrænset mulighed for at vælge domstol og lov. Det er imidlertid vigtigt at sikre, at denne mulighed for at vælge ikke misbruges. Mødet fokuserer på mulige sikkerhedsforanstaltninger, som kunne indføres for at beskytte "svage parter" mod misbrug.

Forslaget om skilsmissesager er tæt forbundet med forslaget om underholdspligt. Derfor vil der i slutningen af dette møde være en kort sammenlignende analyse af begge forslag.

Redegørelse ved **Professor Katharina BOELE-WOELKI**, UCERF, Molengraaf Institute for Private Law, om ***hvordan man sikrer, at begge parter er fuldt ud bekendte med konsekvenserne af deres valg af domstol og gældende lov*** (10 min.)

Redegørelse ved **Professor Matteo BONINI BARALDI**, Bologna Universitet, om ***klausulen om grundlæggende retsprincippers rolle i skilsmisse- og separationssager*** (10 min.)

Redegørelse ved **Professor Stefania BARIATTI,** Milano Universitet, om ***virkningerne af skilsmisser på andre retsområder*** (10 min.)

Drøftelse (30 min.)

17.30 - 18.30
MØDE VI

RETLIG UDDANNELSE

Dette møde omhandler spørgsmålene om, hvordan man lærer folk (advokater, dommere osv.) om deres rettigheder for at gøre instrumenterne mere effektive. Kunne det europæiske net for retlig uddannelse (*European Judicial Training Network*) spille en rolle, idet det har til formål at skabe uddannelsesmuligheder for advokater i EU?

Redegørelse ved Benedetta VERMIGLIO, koordinator for udvekslinger mellem undervisere og læreanstalter inden for European Judicial Training Network (10 min.)

Drøftelse (30 min.)

Ordførernes konklusioner (20 min.)

BILAG

PRAKTISKE RETNINGSLINJER FOR DEBATTEN

Medlemmerne får ordet i den rækkefølge, hvori de anmoder om det. Talere, der ønsker at supplere deres indlæg, kan gøre dette skriftligt ved på forhånd at fremsende dokumenter (helst på engelsk eller fransk) til sekretariatet (e-mail: @). Disse dokumenter vil blive sendt rundt på mødet.

VIGTIG MEDDELELSE TIL PERSONER, SOM ØNSKER AT DELTAGE I HØRINGEN

Dette seminar er tilgængeligt for offentligheden. Af sikkerhedsmæssige årsager skal der imidlertid udstedes adgangskort til deltagere, som ikke i forvejen har adgangskort til Europa-Parlamentet. Personer, som ønsker at få udstedt adgangskort, bedes rette henvendelse til seminarets sekretariat (ip-libe@europarl.europa.eu) inden den 6. september. Det er vigtigt, at du oplyser dit fulde navn, din adresse og din fødselsdato. Uden disse oplysninger kan sikkerhedstjenesten ikke udstede adgangskort.

Der vil være simultantolkning på følgende sprog: EN, FR, DE, IT, NL, ES, HU, EL, PT, RO, SV, PL

Seminarets sekretariat	Telefon	Adresse	Emailadresse
LIBE **Agita SERZANE** *Administrator (skilsmisse og separation)*	**+32.2.283.23.81**	European Parliament Rue Wiertz 60 - RMD 1J044 B-1047 Bruxelles	**ip-libe@europarl.europa.eu**
Anita BULTENA *Administrator (under-holdspligt)*	**+32.2.284.25.32**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 01J024 B-1047 Bruxelles	
JURI **Robert BRAY** *Administrator (under-holdspligt)*	**+32.2.284.63.37**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 02J034 B-1047 Bruxelles	**ip-juri@europarl.europa.eu**
Andrea SCRIMALI Administrator (skilsmisse og separation)	**+32.2.284.43.66**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 02J014 B-1047 Bruxelles	
Ryszard DE GROOT *Assistent LIBE*	**+32.2.284.07.95**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 1J036 1047 Bruxelles	**ip-libe@europarl.europa.eu**
Anne DE CONINCK *Assistent LIBE*	**+32.2.284.21.79**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 1J026 1047 Bruxelles	
Najat MOUSSAOUI *Assistent JURI*	**+32.2.284.06.69**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 2J022 1047 Bruxelles	**ip-juri@europarl.europa.eu**
Barbara ASSI *Assistent JURI*	**+32.2.284.09.96**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 2J038 1047 Bruxelles	